

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/159/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

221/2019. (IX. 19.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2019. április 17-én előterjesztett **panaszát** a 2019. szeptember 19-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – K. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2019. április 11-én, közúton fogantató rendőri intézkedés és az annak során tanúsított bánásmód miatt 2019. április 17-én, postai úton terjesztette elő panaszát.

I.

A panaszbeadvány szerint a panaszos 2019. április 11-én 10 óra 45 perc körül haladt autóval K. városban a R. G. utcában, amikor egy Volkswagen típusú gépkocsival megállította két rendőr (nevek, adatok nem ismertek), hogy ismerje el az általuk előadott cselekményt, ami a panaszos szerint zavaros volt, illetve több utcával azelőtt történt, nem volt kivethető. A panaszos nem

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

ismerte el a rendőrök által előadottakat. Ezt követően rá akarták beszélni a panaszost a „helyszíni bírságra”, majd, hogy jobban járjon a „történetre”. A panaszos ezután „sem ment bele a játékba”, így végül feljelentették a panaszost, amire nagyon dühös lett. A panaszos sérelmezi, hogy ilyen „KRESZ-t nem ismerő” rendőrök terrorizálják a k. városi közlekedőket.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) B. R. c. r. zls., valamint T. Á. c. r. zls. jelentéseikben az alábbiak szerint számolnak be a panaszos által sérelmezett intézkedésről.

2019. április 11-én, a délelőtti órákban K. város közigazgatási területén a P. S. utcán gépkocsizó járőrszolgálatot láttak el a *frszú. Volkswagen Caddy típusú személygépkocsival a D. I. krt. irányából a K. utca felé. A jelentés szerint 10 óra 41 perc körüli időben a P. S. utca előtt lévő útszakaszon észleleték, hogy az előttük haladó, a belső forgalmi sávban a D. I. krt. irányából közlekedő Volkswagen Passat gépkocsi vezetője a kijelölt gyalogos-átkelőhely előtt nem áll meg, miközben a külső forgalmi sávban haladó fehér színű gépjármű lassít, majd megáll, mivel előtte két fő gyalogos halad át, és részükre biztosította az elhaladási elsőbbséget, ahogy a jogszabály ezt előírja. Ezen tényállás miatt került megállításra a panaszos a R. G. utcán.

A panaszossal közölték, hogy szabálysértést követett el, mely tényyszerű, arról a helyszín közelében levő térfigyelő kamera is felvételt készített. Mivel az elkövetett szabálysértés fix bírsággal sújtandó, ezért a panaszost tájékoztatták arról, hogy ha elismeri az általa elkövetett szabálysértést, akkor vele szemben helyszíni bírság kiszabására kerül sor, ha pedig nem ismeri el, akkor szabálysértési feljelentéssel élnek vele szemben. Ennek esetén azonban a jogalkotó által megállapított helyszíni bírság összege duplázódhat, melynek elbírálását az igazgatásrendészeti osztály folytatja le. Ennek tudatában T. Á. c. r. zls. kétszer megkérdezte a panaszost, hogy elismeri-e az általa elkövetett szabálysértést, és vállalja-e a helyszíni bírság befizetését, melyre mindkét alkalommal egyértelműen nemmel felelt.

A panaszossal szemben foganatosított intézkedés jogalapja a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) bekezdés és a 29. § (1) bekezdés a) pontja. Az intézkedés célja a közlekedésbiztonsági helyzet javítása, a panaszos által elkövetett és ahhoz hasonló szabálysértések visszaszorítása és megszüntetése.

A jelentés szerint a panaszos a fenti tényállással megvalósította a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 218. § szerinti szabálysértést (az elsőbbség és az előzés szabályainak megsértése), mely esetben helyszíni bírságként 15.000 forintot kell kiszabni és hat büntetőpontot. Az intézkedő rendőrök jelentése szerint a panaszos az intézkedés során mindvégig negatív és sértő szavakkal illette őket, sérelmezte, kritizálta a rendőri intézkedést és magát a rendőrséget is.

2) V. B. c. r. szds. (szabálysértési előadó) feljegyzése szerint a panaszos ellen a K. városi Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály Helyszínelő és Balesetvizsgáló Alosztály feljelentése alapján szabálysértési eljárás indult, mivel 2019. április 11-én 10 óra 41 perckor a P. S. utca előtti útszakaszon a belső forgalmi sávban úgy közlekedett személygépkocsijával, hogy a

kijelölt gyalogos-átkelőhely előtt nem állt meg, miközben a külső forgalmi sávban haladó jármű lassított, mivel előtte két fő gyalogos haladt át. A cselekményt térfigyelő kamera rögzítette.

3) A Testület megtekintette a panaszos cselekményéről készült térfigyelő kamera felvételt, melyen 10:40:43 és 10:40:44 időpontok között jól látható, hogy két fő gyalogos szándékozik átkelni a kijelölt gyalogátkelőhelyen. A külső sávban közlekedő BMW lassít, majd megáll, azonban a belső sávban közlekedő panaszos (Volkswagen Passat) nem áll meg, hanem a gyalogosok előtt továbbhajt.

4) A szabálysértési feljelentés szerint a panaszost a fenti cselekménye miatt a Reile Géza utcában vonták intézkedés alá. Közölték vele az általa elkövetett szabálysértés tényét, mire a panaszos lekezelő hangnemben, tegezve a rendőröket közölte: „Ha értenének hozzá, tudnák, hogy a másik jármű le akart állni, parkolni. Parkolóhelyet keresett, az irányjelzője is kint volt.”

Ezt követően közölték a panaszossal, hogy amennyiben elismeri a szabálysértést, vele szemben helyszíni bírságot fognak kiszabni. A panaszos az elkövetett szabálysértést nem ismerte el, továbbá a nyilatkozat aláírását is megtagadta. Ezek után közölték a panaszossal, hogy ellene szabálysértési feljelentést tesznek, majd útjára bocsátották.

5) A szabálysértési eljárás során a panaszos meghallgatásakor vallomásmegtagadási jogával élt, nem kívánt vallomást tenni. A feljelentést és az ügyben keletkezett egyéb iratokat, térfigyelő kamera felvételét megismerte és kijelentette, hogy a szabálysértés elkövetését továbbra sem ismeri el.

6) A szabálysértési bírságot kiszabó határozat szerint a panaszos cselekményével megvalósította az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 43. § (1) bekezdésébe ütköző és a Szabs. tv. 218. § szerint minősülő az elsőbbség és az előzés szabályainak megsértése szabálysértést, mely miatt kötelező mértékű 30.000 forint pénzbírsággal sújtható.

III.

A panasz azon része tekintetében, hogy a panaszos megsértette-e a KRESZ-t, ezzel szabálysértést elkövetve, a Testület a következőkre hívja fel a figyelmet.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján ugyanakkor kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlátás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A szabálysértési eljárás szabályait a Szabs. tv. tartalmazza. **A Testület hatáskörén kívül esik annak megítélése, hogy a panaszos cselekménye szabálysértést valósított-e meg, ezért annak minősítését a Testület nem jogosult elvégezni.**

IV.

A panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége a panaszossal szemben.

A panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok egyezést mutatnak abban, hogy a rendőrök a közúton vonták intézkedés alá az autóval közlekedő panaszost.

A rendőrségi dokumentumok szerint a rendőrök és gépkocsizó járőrszolgálatot láttak el a *frszú. Volkswagen Caddy típusú személygépkocsival, amikor észlelték, hogy az előttük haladó, a belső forgalmi sávban közlekedő panaszos a kijelölt gyalogos-átkelőhely előtt nem áll meg, miközben a külső forgalmi sávban haladó fehér színű gépjármű lassít, majd megáll, mivel előtte két fő gyalogos halad át, és részükre biztosította az elhaladási elsőbbséget, ahogy a jogszabály ezt előírja. Ezen tényállás miatt került megállításra a panaszos a Reile Géza utcán.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 2. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési,

államigazgatási és rendészeti feladatkörében szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében. Ugyanezen törvényhely 4. pontja szerint továbbá közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőr közlekedésrendészeti ellenőrzés során járt el, a Testület utal az Rtv. 44. §-ára, amelynek (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemen tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A közlekedésrendészeti intézkedés során tehát a rendőrség ellenőrizheti a közlekedési rendszabályok megtartását, amely intézkedési jog a rendőrséget minden esetben (akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal) megilleti.

A rendőrség által hivatkozott és észlelt szabályszegéssel összefüggésben továbbá a Testület utal a KRESZ és a Szabs. tv. vonatkozó rendelkezéseire. A KRESZ 43. §-ának (1) bekezdése szerint kijelölt gyalogosátkelőhelyen a járművel a gyalogosnak elsőbbséget kell adni. Útkereszteződésnél a bekanyarodó járművel - kijelölt gyalogosátkelőhely hiányában is - elsőbbséget kell adni a gyalogosnak, ha azon az úttesten halad át, amelyre a jármű bekanyarodik. A Szabs. tv. 218. §-a szerint annak a járműnek a vezetője, aki az elsőbbségre vagy az előzésre vonatkozó szabályokat megszegi, szabálysértést követ el.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szabálysértés gyanújára hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

Erre a kérdésre a Testület egyértelmű igennel felelt. A rendőrök a kérdéses időpontban gépkocsizó járőrszolgálatot láttak el, annak időtartama alatt észlelték a szabálysértést, melyet térfigyelő kamera is rögzített, ezért vonták intézkedés alá a panaszost. Ezen kívül közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a rendőr a közlekedési rendszabályok megtartását ellenőrizheti, így jogellenes cselekmény hiányában is jogszerű volt a panaszos intézkedés alá vonása.

A szabálysértés észlelése olyan körülmény volt, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A Testület megállapítása szerint jogszerű volt a rendőri fellépés, ami által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A panaszbeadvány szerint az intézkedő rendőrök „rá akarták beszélni a helyszíni bírságra”, illetve arra, hogy ismerje el a történetet.

A rendőrségi jelentés szerint miután a panaszost intézkedés alá vonták, közölték vele az általa elkövetett szabálysértést, melyet a térfigyelő kamera is rögzített. Tájékoztatott arról, hogy vagy elismeri a szabálysértést és helyszíni bírságot szabnak ki vele szemben, vagy pedig, ha nem ismeri el, szabálysértési feljelentéssel élnek vele szemben. A panaszost arról is informálták, hogy utóbbi esetben a jogalkotó által megállapított helyszíni bírság összege duplázódhat, melynek elbírálását az igazgatásrendészeti osztály folytatja le.

A Testület a panasz ezen része tekintetében utal egyrészt az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdésére: a rendőr köteles a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni; másrészt pedig a Szabs. tv. 99. § (1) bekezdésére: helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye. A Szabs. tv. 100. § (3) bekezdése szerint: ha a helyszíni bírságot kiszabó szerv vagy személy a helyszíni bírság tudomásul vételének, illetve a bírság befizetésének hiányában szabálysértési feljelentést tesz, az ezt követően befizetett helyszíni bírságot vissza kell téríteni.

A panaszos és a rendőrség egyezően adták elő, hogy milyen közlések hangzottak el a rendőrség részéről, így a Testület elfogadja, hogy valóban így történt. Ezek alapján pedig a Testület véleménye szerint az intézkedő rendőrök megfelelő tájékoztatást nyújtottak a panaszosnak a szabálysértés jogkövetkezményeivel, kiszabható bírságokkal kapcsolatban. A felvilágosítás tartalma a jogszabályoknak megfelelő és kellően részletes volt.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján úgy foglalt állást, hogy az intézkedő rendőrök megfelelően eleget tettek törvényben előírt tájékoztatási kötelezettségüknek, amely által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

V.

A Testület az ügy mérlegelése során arra a következtetésre jutott, hogy a szabálysértés észlelése intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a rendőrség részéről, így a rendőri fellépés jogszerű

volt, ami által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján úgy foglalt állást, hogy az intézkedő rendőrök megfelelően eleget tettek törvényben előírt tájékoztatási kötelezettségüknek, amely által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogyanatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019. szeptember 19.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület